

Årsregnskap 2023

Den norske kirke

Styrets årsberetning
Resultatregnskap
Balanse
Kontantstrøm
Noter til regnskapet

Org.nr.: 818 066 872

ÅRSBERETNING 2023 FOR RETTSSUBJEKTET DEN NORSKE KIRKE

OM VIRKSOMHETEN

Rettssubjektet Den norske kirke (Dnk) omfatter den tidligere statlige virksomheten av trossamfunnet Den norske kirke. 2023 er det syvende regnskapsåret for rettssubjektet Dnk.

Kirkemøtet er Dnk sitt øverste organ og opptrer på vegne av rettssubjektet Den norske kirke, jf trossamfunnsloven § 11.3. Kirkerådet er det utøvende organ for Kirkemøtet og har ansvaret for økonomiforvaltningen og at økonomistyringen av de midlene som Kirkemøtet disponerer, er forsvarlig jf. Kirkeordning for Dnk § 30.3.

Formålet med tilskuddet fra staten ved Barne- og familiedepartementet er å støtte opp under Den norske kirke som folkekirke i samsvar med Grunnloven § 16. Fra dette er det utledet følgende retningsgivende mål for anvendelsen av midlene:

- Den norske kirke skal være en landsdekkende, selvstendig og demokratisk folkekirke.

Prop. 1S (2023-2024) operasjonaliserer dette på følgende måte:

«Finansieringa av Den norske kyrkja skal leggje til rette for at kyrkja framleis kan vere ei folkekyrkje med ei sterk lokal forankring. Dei som er medlemmer av kyrkja, skal kunne ta del i gudstenester og kyrkjelege handlingar der dei bur. Ei folkekyrkje er kjenneteikna av at folk sluttar opp om kyrkja, og at ho er synleg i lokalsamfunna, både som trussamfunn og som kulturberar. Dette byggjer på at prestenesta har gode vilkår, og at kyrkjebygga blir haldne i hevd. Det er og viktig at dei kyrkjelege organa har legitimet og forankring hos medlemmene. Då er det ein føresetnad at det blir gjennomført demokratiske val i kyrkja.

Oppgåva til staten er å gi kyrkja høvelege rettslege rammer og føreseielege økonomiske rammer for arbeidet sitt, slik at kyrkja kan halde fram som ei demokratisk folkekyrkje. Strategiar og tiltak for å nå målet må kyrkja sjølv forme ut».

I tillegg mottar rettssubjektet tilskudd fra staten ved Justis- og beredskapsdepartementet for Svalbard kirke med egne føringer.

Ved utgangen av 2023 hadde Den norske kirke 3 472 548 medlemmer og 62,6 prosent av den norske befolkningen er medlemmer. Den norske kirke skal sørge for prestatjeneste til alle 1162 sokn, i tillegg kommer det åtte døvemenigheter, Bymenigheten Sandnes, Saemien Åålmege og Svalbard kirke. Videre er den landsdekkende døvekirken organisert som et eget prosti. Dnk skal også forvalte medlemsregister, gi faglig og økonomisk støtte til trosopplæring og annen trosformidling og diakonalt arbeid, samt ivareta det kirkelige demokrati som sine hovedaktiviteter.

Det er ved utgangen av 2023 totalt 1 617 faste årsverk i rettssubjektet Den norske kirke, hvorav 1 332 er presteårsverk. Av disse er 19,3 presteårsverk eksternt finansierte. 261 årsverk gjelder ansatte i fag- og administrative stillinger og 24 årsverk er kategorisert som «andre stillinger».

I Statsbudsjettet for 2023 og i revidert nasjonalbudsjett (RNB 2023) er det bevilget tilskudd til kirken som tilsvarer et aktivitetsnivå som tidligere. Kirkerådet fordeler tilskuddet videre til oppgaver som utføres i regi av Kirkerådet og bispedømmerådene. Tilskuddet har i sin helhet gått til finansiering av virksomheten og videreformidling av tilskudd til eksterne mottakere i sokn, fellesråd eller andre i overenstemmelse med vedtak og avtaler.

Kirken har elleve bispedømmer med hver sin biskop og valgte bispedømmeråd med sekretariat for

råd og biskop. Kontorene ledes av hver sin stiftsdirektør som daglig leder. Bispedømmekontorene ligger i Fredrikstad, Oslo, Hamar, Tønsberg, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Molde, Trondheim, Bodø og Tromsø. Kirkerådet er lokalisert i Oslo, mens avdeling for samisk kirkeliv er lokalisert i Tromsø. Svalbard kirke er lokalisert på Svalbard.

Kirkerådet mener at årsregnskapet og balansen med noter gir et rettviseende bilde av organisasjonens stilling og resultat. Det er heller ikke etter regnskapsperiodens utgang inntrådt forhold som etter ledelsens syn har betydning ved bedømmelsen av regnskapet.

RISIKO OG RISIKOSTYRING

Ulike deler av Dnk sin virksomhet er utsatt for ulik grad av risiko. Dette gjelder både risikostyring for Dnk og finansiell risiko:

Risikostyring i Dnk

Den norske kirke er avhengig av et godt omdømme for å sikre troverdighet og opprettholde tillit blant medlemmene i Den norske kirke, lovgivende og bevilgende myndigheter, i samfunnet og for å sikre fremtidig rekruttering.

Den norske kirke gjennomfører årlig risikovurderinger innen fem områder: Kapitalforvaltning og likviditetsstyring, internkontroll og økonomiforvaltning, HMS og arbeidsgiver, Mål- og virksomhetsstyring og personvern og informasjonssikkerhet.

Finansiell risiko

Ved utgangen av 2023 utgjør egenkapitalen 301 mill kroner. Målet om at egenkapitalen bør utgjøre 20 prosent av inntektene er ikke oppnådd. Det er vedtatt tiltak for å styrke rettssubjektets egenkapital og vi viser i den forbindelse til begrensninger på nivået for oppspart kapital i de ulike enhetene (bispedømmerådene).

Overskuddslikviditet er vesentlig plassert i bank. En andel langsiktig ledig kapital har siden 2019 vært plassert i en fondsportefølje i samarbeid med uavhengig investeringsrådgiver. Denne kapitalen kan betraktes som kirkens egenkapital og gjennom plasseringer søker Dnk å bygge denne opp. Porteføljen består av 40 prosent aksjefond og 60 prosent i rentepapirer (obligasjonsfond og pengemarkedsfond). Ved utgangen av 2023 var markedsverdien til porteføljen kr 378 mill. Porteføljen bokføres til laveste av anskaffelseskost og markedsverdi.

Det er knyttet noe risiko til uforutsigbare svingninger i kostnadsnivå på pensjonspremien. Kirkens pensjonsbudsjett legger til grunn årsprognosene fra vår pensjonsleverandør Statens pensjonskasse (SPK).

ÅRSREGNSKAPET

Den norske kirke fører regnskap i samsvar med regnskapsloven, jf. trossamfunnsloven § 14 sjette ledd, men med unntak for føring av pensjonsordning. Unntaket er hjemlet i forskrift om rekneskapsføring av pensjonsutgifter for Den norske kyrkja.

Resultat

Ansvaret for tros- og livssynsområdet ligger under Barne- og familiedepartementet og Dnk mottar det vesentligste av tilskudd til driften fra dette departementet. I tillegg mottar Den norske kirke noe tilskudd fra Justisdepartementet til drift av Svalbard kirke.

Om lag 75 prosent av tilskuddet tildeles egen virksomhet for å dekke lønns- og driftskostnader, og om lag 25 prosent er tilskudd som videreformidles til eksterne mottakere.

Samlede inntekter for Den norske kirke ble i 2023 kr 2 537 mill, som i all vesentlighet er statlige tilskudd. Utbetalte tilskudd fra rettssubjektet utgjorde kr 667 mill, samlede personalkostnader kr 1 618 mill og avskrivninger kr 1 mill. Annen driftskostnad beløp seg til kr 374 mill og netto finansinntekter ble kr 51 mill.

Det er de seneste årene gjort store investeringer for å forbedre kirkens digitale løsninger og dette gjelder også for 2023.

Årets resultat er preget av uventet sterk økning i pensjonskostnadene. Disse utgjorde kr 240 mill i 2023 mot kr 154 mill. for 2022. Årets underskudd utgjør 71,9 mill. kroner.

For 2024 har Stortinget vedtatt et tilskudd som i utgangspunktet kan gi rom for å videreføre Den norske kirke sitt aktivitetsnivå fra 2023. Dette betinger imidlertid at man får en egenkapital som er tilstrekkelig til å håndtere de store pensjonsbevegelsene.

Balanse

Egenkapitalen per 31. desember 2023 er gjennom årets resultat blitt svekket og utgjør nå kr 301 mill. Totalkapitalen er kr 678 mill.

Investeringsbehovet er lavt, og varige driftsmidler utgjør en lav andel av totalbalansen. Dnk har tilfredsstillende likviditet på kort sikt, men er sårbar for vesentlige endringer i tilskudd, pensjon og driftsaktiviteter.

Kontantstrøm

Likvidbeholdningen (bank og kontanter) utgjør kr 272 mill. Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter gir et uttrykk for inn- og utbetalinger i perioden og er negativ med kr 182 mill.

SAMFUNNSANSVAR

Kirkerådet og seks av bispedømmene er Miljøfyrtårn-sertifiserte. Dnk sin virksomhet er i all hovedsak tjenesteleveranser, og mye av driften har en begrenset forurensende effekt på det ytre miljø. Kirkemøtet har vedtatt å redusere Dnks utslipp og miljøbelastning, og dette følges opp med fokus på reisevirksomhet, kapitalforvaltning og innkjøp. Det arbeides også med hvordan Den norske kirke kan fremme bærekraftsmålene gjennom sin kapitalforvaltning.

Som ledd i Norges arbeid med FNs bærekraftsmål om anstendig arbeid og økonomisk vekst, samt ansvarlig forbruk og produksjon, trådte den nye åpenhetsloven i kraft 1. juli 2022. Rettssubjektet Den norske kirke er omfattet av loven ved å oppfylle alle tre kriteriene (salgsinntekt, balansesum og antall årsverk i virksomheten). Formålet med loven er å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og tjenester. Vi har arbeidet med Åpenhetsloven og redegjørelse i forhold til informasjonsplikt og aktsomhetsvurderinger. Dette er nærmere beskrevet på www.kirken.no

ARBEIDSMILJØ

Høsten 2023 ble det for andre gang gjennomført medarbeiderundersøkelse for alle ansatte i Den norske kirke. I den lokale stab er flere arbeidsgivere representert, men arbeidsmiljøet er felles. Undersøkelsen hadde en svarprosent på 75 prosent.

Rapportene fra undersøkelsen forelå desember 2024. Oppfølgingsarbeidet vil starte i det enkelte arbeidsfellesskap (stab) i 2023.

Ledelsen har fastsatt mål for HMS-arbeidet, og handlingsplan er utarbeidet på overordnet nivå. Bispedømmerådene er bedt om å utarbeide egne handlingsplaner. I 2023 er det i samarbeid med KA og Kirkevergelaget utviklet mal for ansvarsfordeling og samarbeidsrutine for konflikthåndtering der to eller flere arbeidsgivere er representert. Gjennomføring av

samordningsmøter er en del av avtalen om samordning av HMS-arbeidet mellom prosti og kirkelig fellesråd.

Det er etablert rutiner for blant annet forebygging og håndtering av konflikter, revisjon av systematisk HMS- arbeid i bispedømmeråd, utarbeidelse av årsrapport for arbeidsmiljøutvalg og for sykefraværsoppfølging.

Det ble i 2023 ikke rapportert til AMU om skader og alvorlige ulykker.

Sykefravær

Sykefravær 2021-2023			
	Totalt	Kvinner	Menn
2023	6,7 %	9,2 %	5,1 %
2022	7,2 %	10,1 %	5,1 %
2021	5,8 %	7,9 %	4,4 %

AMU og RAMU (regionale arbeidsmiljøutvalg i bispedømmerådene og Kirkerådet) sammen med HR i hele virksomheten har hatt et særlig søkelys på høyt sykefravær blant våre kvinnelige ansatte. Undersøkelsen om kvinnelige prester fra 2021 viste oss at mange kvinnelige prester hadde opplevd uønskede kommentarer, og mangel på medbestemmelse og likebehandling. Oppfølgingen av denne undersøkelsen er i gang i alle bispedømmer. Vi håper at dette vil være med å redusere sykefraværet blant våre kvinnelige prester.

Varsling

Den norske kirke (rettssubjektet) og 168 (142 i 2022) fellesråd har tatt i bruk «Mitt varsel». «Mitt varsel» tilbys kostnadsfritt til alle fellesråd. Læringsplattformen har kurs som viser hvordan varslingsportalen kan brukes.

LIKESTILLING, INKLUDERING OG MANGFOLD (LIM)

Den norske kirke har rom for alle og bruk for alle. Verdigrunnlaget som ligger til grunn for kirkens arbeid med likestilling, inkludering og mangfold kan oppsummeres i fem punkt:

- Ø Alle mennesker er skapt i Guds bilde med samme likeverd og ukrenkelige verdi.
- Ø Enhver har rett til å definere sin egen identitet, erfare frihet og bruke sine evner, såfremt det ikke fratar andre de samme muligheter.
- Ø Menneskerettighetene, norsk lov og bærekrafts målene legges til grunn for arbeidet.
- Ø Noen enkeltpersoner og grupper trenger et særlig vern og positiv diskriminering for å få sine rettigheter ivaretatt og realisert sitt potensiale.
- Ø Likestilling og mangfold krever endring for å oppnå rettferdighet.

Kirkerådet har vedtok høsten 2021 en [handlingsplan for likestilling, inkludering og mangfold](#).

Handlingsplanen synliggjør hvilke delmål og tilbake det skal arbeides med i hele organisasjonen. Dette har vært fulgt opp i styringsdialogen med bispedømmene.

Kompetansebygging

21. april ble den andre digitale LIM-fagdagen for hele trossamfunnet gjennomført. OU-styrene og Kirkerådet samarbeidet om en digital fagdag. Dagen satte søkelys på hva mangfold og inkludering er, hvordan vi kan jobbe med det innenfor våre rammer.

Læringsplattformen har flere aktuelle kurs. Kurs om universell utforming gir hjelp til å lage nettsider, digitale kurs og annet digitalt materiell. Læringsplattformen har også et kurs i mangfoldsrekruttering.

ARBEIDSFORHOLD

Likestilling blir tillagt vekt ved rekruttering og avlønning av medarbeidere i Den norske kirke. Det arbeides løpende med informasjon og bevisstgjøring om aktuell likestillings- og diskrimineringslovgivning.

Ved tilsetting i kirkelige stillinger som er av betydning for å virkeliggjøre Den norske kirkes formål, skal tilsettingsmyndigheten oppstille krav om medlemskap i Den norske kirke i tråd med adgangen til dette i likestillings- og diskrimineringsloven § 9, jf. § 30. Dette gjelder alle prestestillinger og flere kirkefaglige stillinger i Kirkerådet og på bispedømmekontorene. Utover dette søkes mangfold både når det gjelder kjønn, seksuell orientering, etnisk bakgrunn og funksjonsevne.

48 prosent av søknadene til prestestillinger i 2023 kom fra kvinner. Det er ansatt kvinner i 43 prosent av stillingene. Kvinner tok i snitt ut 88,6 dager foreldrepermisjon. Menn tok i snitt ut 49,9 dager. I tallene ligger kun permisjonsdager avvirket i 2023.

I presteskaper er kvinneandelen nå 42,5 prosent, en økning fra 40,2 prosent i 2022. Kvinneandelen er stigende, og andelen kvinnelige prester øker jo yngre aldersgruppene er.

Det er bare drøyt 60 år siden den første kvinnen ble ordinert til prestedtjeneste. I geistlige lederstillinger (biskop, prost og domprost) er kvinneandelen 35,2 prosent. I 2022 var tallet 35,5 prosent. Det er verd å merke seg at ved utgangen av 2023 er 6 av 12 biskoper kvinner.

61,6 prosent av våre øvrige ansatte (ansatte på bispedømmekontorene og i Kirkerådets sekretariat) er kvinner. I 2022 var tallet 62,5 prosent. Kvinneandelen i administrative lederstillinger i Kirkerådet og på bispedømmekontorene er 40,8 prosent. I 2022 var tallet 45,3 prosent.

Blant Kirkerådets medlemmer er det 11 kvinner og 6 menn, der leder og nestleder er kvinner.

DELTID OG MIDLERTIDIGE STILLINGER

Pr 31.12.23 hadde vi 102 (135 i 2022) faste ansatte i deltidsstillinger og disse har i snitt 58,7 prosent stilling (57,5 prosent i 2022). Gradert uttak av foreldrepermisjon inngår i deltidstillene. 63 av våre deltidsansatte er prester. Det er ikke identifisert uønsket deltid.

Midlertidig tilsetting er vikarer ved foreldre- og studiepermisjoner og vikarer ved ledighet i stillinger. Årskullene med prester som pensjoneres er større enn de som utdannes.

Det var 223 midlertidig tilsatte og vikarer ved årsskiftet. 99 av disse er kvinner. 40 pensjonister som er engasjert i en stillingsprosent 31.12.2023 er med i tallene. 5 av disse er kvinner.

LIKELØNN

Kvinnens andel av menns lønn i prosent											
	Totalt prester	Kapel- laner	Sokne- prester	Spesial prester	Senior prester	Prosti prester	Proster	Biskoper	Stifts- direktør	Avd- ledere	Andre adm
2023	97,7	100,8	99,1	99,2	103,0	97,7	97,7	100,1	98,5	96,6	89,2
2022	97,6	100,4	98,6	99,7	97,0	99,7	99,8	101,6	98,2	102,3	88,9

Avdelingsledere omfatter alle mellomledere på bispedømmekontorene og i Kirkerådet

Kapellaner, sokneprester og prostiprester har ansiennitetsstiger. Det er derfor grunnlag for å si at lønnsforskjellene skyldes at det fortsatt er flere mannlige enn kvinnelige prester som er på topp i ansiennitetsstigen.

Den største lønnsforskjellen finner vi i andre administrative stillinger. Det er flere menn enn kvinner som har senior fagstillinger.

LHBT+

Kirkerådet oppnevnte i 2018 et LHBT-utvalg. Utvalgets mandat er forlenget flere ganger og i desember 2023 vedtok Kirkerådet å forlenge utvalget ut 2025. Dette gir nødvendig tid til å opprette et felles utvalg for LIM-feltet (likestilling, integrering og mangfold). Fagutvalget skal opprettholde, videreutvikle og være en pådriver for Den norske kirkes kompetanse på LHBT+ tematikk, samt sikre den nødvendige involveringen av personer med LHBT+ identitet i Den norske kirkes arbeid med tematikken.

LIKEVERDIG TILGJENGELIGHET OG TILHØRIGHET – UNIVERSELL UTFORMING AV OG I KIRKEN

Kirkemøtet 2023 behandlet en sak om likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet – universell utforming av og i kirken. Denne saken hadde som mål å synliggjøre barrierene funksjonshemmede møter i Den norske kirke, og understreke betydningen av FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne og peker på utfordringer som Den norske kirke bør ta tak i. Gjennom denne saken understreket Kirkemøtet at vi skal være en kirke for alle.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse er opprettet og har startet sitt arbeid.

Kirkemøtesaken vil bli fulgt opp av en handlingsplan for årene 2024- 2027.

FREMTIDIG UTVIKLING

Det er forventet at Stortinget vil sikre fremtidig forsvarlig drift av Dnk for å oppfylle Grunnlovens § 16. Dnk arbeider aktivt med å redusere kostnader og øke inntekter for å kunne oppfylle kirkens oppdrag. Det er gode muligheter for å oppfylle statens målsettinger for bevilgningen til Dnk i 2024, og det er grunnlag for fortsatt drift. Det pågår et langsiktig arbeid med å øke digitaliseringen av kirken, medlemsdialog og digitaliserte arbeidsprosesser for å gi befolkningen et bredt og tilgjengelig kirkelig tilbud. Det jobbes videre aktivt med synkende dåps- og medlemstall samt utfordringer med rekruttering til kirkelige stillinger.

Oslo 8. mars 2024

Kristin Gunleiksrud Raaum
Leder

Karin-Elin Berg
Nestleder

Linn Strømme Hummelvoll
Kirkerådsmedlem

Therese Egebakken
Kirkerådsmedlem

Lill Tone Grahl-Jacobsen
Kirkerådsmedlem

Turid Torland Håland
Kirkerådsmedlem

Karl Johan Kirkebø
Kirkerådsmedlem

Tove Karoline Knutsen
Kirkerådsmedlem

Kjersti Gautestad Norheim
Kirkerådsmedlem

Kurt Marleif Ebbe
Solstrøm
Kirkerådsmedlem

Rolf Steffensen
Kirkerådsmedlem

Thomas Tinglum
Kirkerådsmedlem

Olav Fykse Tveit
Kirkerådsmedlem

Therese Kristin Utgård
Aas
Kirkerådsmedlem

Iselin Vistekleiven
Kirkerådsmedlem

Bjørn Thomas Åhren
Kirkerådsmedlem

Ann-Kathrin Fjøren Kasbo
Kirkerådsmedlem

Ingrid Vad Nilsen
Direktør

RESULTATREGNSKAP

DEN NORSKE KIRKE

Beløp i 1000 kroner	Note	2023	2022
DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Mottatt tilskudd	1	2 519 421	2 374 780
Annen driftsinntekt	1	17 785	10 275
Sum driftsinntekter		2 537 206	2 385 055
Utbetalt tilskudd	2	667 249	607 656
Varer for vidersalg		93	9
Lønnskostnad	3, 4	1 618 120	1 442 768
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	925	1 312
Annen driftskostnad	4, 6	373 540	356 251
Sum driftskostnader		2 659 926	2 407 997
Driftsresultat		-122 721	-22 942
Finansinntekter	7	51 044	24 188
Finanskostnader	7	258	36
Resultat av finansposter		50 786	24 152
Resultat		-71 935	1 210
Årsresultat		-71 935	1 210
OVERFØRINGER			
Avsatt til annen egenkapital		0	1 210
Overført fra annen egenkapital	8	71 935	0
Sum overføringer		-71 935	1 210

BALANSE

DEN NORSKE KIRKE

Beløp i 1000 kroner	Note	2023	2022
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
IMMATERIELLE EIENDELER			
Medlemsregister/kirkebok	5	0	204
Sum immaterielle eiendeler		0	204
VARIGE DRIFTSMIDLER			
Leilighet, hytte og kunst	5	3 878	5 078
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	5	1 529	1 580
Sum varige driftsmidler		5 407	6 658
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
Lån til tilknyttet selskap	10	2 057	4 735
Investeringer i aksjer og andeler	9, 11	371 570	358 526
Sum finansielle anleggsmidler		373 627	363 261
Sum anleggsmidler		379 034	370 123
OMLØPSMIDLER			
FORDRINGER			
Kundefordringer	12	17 914	16 172
Andre kortsiktige fordringer	13	9 871	8 992
Sum fordringer		27 785	25 165
Bankinnskudd, kontanter o.l.	14	271 574	454 567
Sum omløpsmidler		299 359	479 732
Sum eiendeler		678 393	849 854

BALANSE

DEN NORSKE KIRKE

Beløp i 1000 kroner	Note	2023	2022
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Annen innskutt kapital	8	21 959	18 900
Innskutt kapital	8	100 000	100 000
Sum innskutt egenkapital		121 959	118 900
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Annen egenkapital	8	178 740	253 964
Sum opptjent egenkapital		178 740	253 964
Sum egenkapital	15	300 699	372 864
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		54 896	45 368
Skyldig offentlige avgifter		86 953	82 331
Annen kortsiktig gjeld	13	235 844	349 291
Sum kortsiktig gjeld		377 693	476 990
Sum gjeld		377 693	476 990
Sum egenkapital og gjeld		678 393	849 854

BALANSE

DEN NORSKE KIRKE

Oslo,
Styret i Den norske kirke

Kristin Gunleiksrud Raaum
Leder

Linn Strømme Hummelvoll
Kirkerådsmedlem

Karin-Elin Berg
Nestleder

Therese Egebakken
Kirkerådsmedlem

Lill Tone Grahl-Jacobsen
Kirkerådsmedlem

Turid Torland Håland
Kirkerådsmedlem

Karl Johan Kirkebø
Kirkerådsmedlem

Tove Karoline Knutsen
Kirkerådsmedlem

Kjersti Gautestad Norheim
Kirkerådsmedlem

Kurt Marleif Ebbe Solstrøm
Kirkerådsmedlem

Rolf Steffensen
Kirkerådsmedlem

Thomas Tinglum
Kirkerådsmedlem

Olav Fykse Tveit
Kirkerådsmedlem

Therese Kristin Utgård Aas
Kirkerådsmedlem

Iselin Vistekleiven
Kirkerådsmedlem

Bjørn Thomas Åhren
Kirkerådsmedlem

Ann-Kathrin Fjøren Kasbo
Kirkerådsmedlem

Ingrid Vad Nilsen
Direktør

INDIREKTE KONTANTSTRØM

DEN NORSKE KIRKE

Beløp i 1000 kroner	Note	2023	2022
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER			
Resultat		-71 935	1 210
Ordinære avskrivninger		925	1 312
Endring i kundefordringer		-1 742	-6 887
Endring i leverandørgjeld		9 529	-9 019
Poster klassifisert som invest.- eller finans.aktiviteter		2 678	2
Endring i andre tidsavgrensingsposter		-121 724	-21 298
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-182 269	-34 679
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		0	15
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		670	521
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foret		12 990	102 273
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foret		13 045	102 273
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-724	-506
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		-182 993	-35 185
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. begynnel		454 567	489 752
Beh. av kont. og kontantekvivalenter ved per. slutt		271 574	454 567

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET

Beløp i notene er alle oppgitt i 1000 kroner.

REGNSKAPSPRINSIPPER

REGELVERK

Årsregnskapet for Den norske kirke (Dnk) er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

I henhold til Lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) §14, sjette ledd, har Barne- og familiedepartementet fastslått at regnskapsloven gjelder for Dnk, med mindre departementet har fastsatt annet i forskrift. I forskrift om regnskapsføring av pensjonsutgifter for Den norske kyrkja, fastsatt den 19. januar 2021, er det i §1 og §2 fastsatt at pensjonspremien skal regnes som pensjonskostnad og pensjonsforpliktelsene skal gå frem av notene. Dnk er ikke skattepliktig.

BRUK AV ESTIMATER

Det er i begrenset omfang benyttet estimater og forutsetninger ved utarbeidelse av årsregnskapet for Dnk. Områder som i stor grad inneholder skjønsmessige vurderinger, forutsetninger eller estimater som er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i note.

INNTEKTER

Inntekter består i det vesentligste av tilskudd fra staten, samt noe tilskudd fra andre virksomheter. Tilskuddene inntektsføres på vedtakstidspunktet eller ved oppfyllelse av andre vilkår gitt i vedtak til tilskuddene.

Øvrige inntekter består av salg av varer og tjenester, leieinntekter, gaver etc. Inntektsføring skjer på leveransetidspunktet .

LEASING

Foretaket har kun operasjonell leasing. Leasingutgifter kostnadsføres løpende som driftskostnad.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV OMLØPSMIDLER

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen.

Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet.

PENSJONER - YTELSESORDNING

Dnk har pensjonsforpliktelser finansiert med sikrede ordninger.

Rettssubjektet har historisk ikke inntatt pensjonsforpliktelser i sitt regnskap. Dette er videre forankret i forskrift fastsatt av Barne- og familiedepartementet den 19. januar 2021, gitt fritak for bokføring av pensjonsforpliktelser for Dnk. Krav til noteopplysninger er opprettholdt og skal utarbeides i tråd med Norsk Regnskapsstandard nr 6 om pensjonskostnader. Pensjonsforpliktelsen og estimert pensjonskostnad iht aktuarberegningen framgår av note. Bokført pensjonskostnad svarer til betalt pensjonspremie og er klassifisert som lønnskostnader.

BETINGEDE UTFALL

Betingede utfall regnskapsføres når kostnaden anses sannsynlig og utfallet kan estimeres.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter og bankinnskudd.

Note 1 Driftsinntekter

Mottatt tilskudd:	2023	2022
Tilskudd fra statlige virksomheter	2 512 529	2 368 114
Tilskudd fra fylker og kommuner	5 029	4 964
Tilskudd fra organisasjoner og stiftelser	1 863	1 702
Sum	2 519 421	2 374 780

Annen driftsinntekt:	2023	2022
Varesalg	252	933
Tjenest salg	1 016	1 393
Leieinntekter m.m.	191	1 076
Andre inntekter	16 326	6 873
Sum	17 785	10 275

Note 2 Utbetalte tilskudd

Dnk har i 2023 utbetalt tilskudd kr 667 249 til ulike formål. Det aller meste utbetales til fellesråd og sokn, og da i hovedsak ut fra gitte fordelingsnøkler. De resterende tilskuddene går til eksterne enheter inkludert institusjoner og internasjonale samarbeidspartnere, dels ut fra faste avtaler og dels etter søknad.

Utbetalte tilskudd:	2023	2022
Trosopplæring	353 625	337 955
Diakoni	90 394	87 072
Undervisning	98 411	96 862
Kirkemusikk	2 608	4 067
Domkirker	5 947	5 737
Internasjonale økumeniske organisasjoner	9 871	9 400
Andre institusjoner og kirkelige formål	36 426	35 154
Opplysningsvesenets fond	15	5 539
Andre ideelle formål	69 953	25 869
Sum utbetalte tilskudd	667 249	607 656

Note 3 Ytelsespensjon

Den norske kirke (Dnk) er unntatt kravet om å balanseføre sikrede pensjonsforpliktelser. Det vises til prinsippnote.

Dnk har ytelsespensjonsordning for sine ansatte gjennom Statens pensjonskasse.

Forventet turnover for ansatte under 50 år er 4% og for ansatte over 50 år er 3%. Uttakstilbøyelighet førtidspensjon (AFP) anslås til 10% ved fylte 62 år

Per 31.12.2023 var 2 073 personer knyttet til ordningen, av dette var 1 598 personer ansatt og 475 personer var pensjonister. Ordningen omfatter alderspensjon fra fylte 67 år og løper livsvarig. Ordningen inkluderer også uføre-, etterlatte- og barnepensjon.

Aktuarberegningen fra aktuarseksjonen i Statens pensjonskasse med forutsetninger per desember 2021 er lagt til grunn for presentasjon av Dnk sin pensjonsforpliktelse.

Beregning av årets pensjonskostnad:	2023	2022
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	103 634	114 199
Resultatført planendring i perioden	0	0
Arbeidsgiveravgift	9 463	12 752
Årets pensjonsopptjening	113 097	126 952
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	99 240	65 663
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-127 901	-77 606
Årets finansposter	-28 661	-11 942
Sum årets pensjonskostnad	84 436	115 010
Administrasjonskostnader	3 236	3 135
Årets pensjonskostnad inkl. adm.kostnad	87 673	118 145
Sum årets pensjonskostnader inkl. adm.kostnader	87 673	118 145
Resultatført aktuarielt tap inkl. AGA	59 723	96 125
Sum totale pensjonskostnader	147 396	214 270
Endring som følge av ikke balanseført forpliktelse	92 753	-60 571
Årets kostnadsførte pensjonskostnad (jf note 5)	240 149	153 700
Netto pensjonsforpliktelse ved årets slutt	2023	2022
Pensjonsforpliktelse	3 659 168	3 353 617
Pensjonsmidler	-2 837 409	-2 633 599
Netto pensjonsforpliktelse	821 759	720 018
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	99 433	87 122
Netto pensjonsforpliktelse inkl. AGA	921 192	807 141
Pensjonsforpliktelse	2023	2022
Pensjonsforpliktelse ved årets begynnelse	3 353 617	3 497 298
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	103 634	114 199
Pensjonsutbetalinger	-91 243	-82 655
Rentekostnad	99 240	65 663
Planendring	0	0
Aktuarmessig gevinst (tap) økonomiske forutsetninger	193 921	-240 889
Pensjonsforpliktelse ved årets slutt	3 659 168	3 353 617

Pensjonsmidler	2023	2022
Pensjonsmidler ved årets begynnelse	2 633 599	2 461 723
Administrasjonskostnader	-3 236	-3 135
Pensjonsutbetalinger	-91 243	-82 655
Innbetalinger pensjonspremie	269 864	169 152
Renteinntekt på pensjonsmidler	127 901	77 606
Aktuarmessig gevinst (tap) økonomiske forutsetninger	-99 475	10 908
Pensjonsmidler ved årets slutt	2 837 409	2 633 599

Økonomiske forutsetninger	31.12.2023	31.12.2022
Diskonteringsrente	3,10%	3,00%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,80%	4,70%
Årlig lønnsvekst	3,50%	3,50%
Årlig forventet regulering av alders- og etterlattepensjon over 67 år under utbetaling	2,80%	2,60%
Årlig forventet G-regulering, regulering av AFP, uføre- og etterlattepensjoner under 67 år	3,25%	3,25%

Demografiske data	31.12.2023	31.12.2022
Antall yrkesaktive	1 604	1 598
Gjennomsnittsalder - yrkesaktive	50	51
Sum pensjonsgrunnlag	1 122 933	1 037 984
Gjennomsnittlig lønn	700	650
Antall pensjonister	538	475
Antall oppsatte	0	0

Note 4 Lønnskostnader og ytelser, godtgjørelser til direktør, styret og revisor

Lønnskostnader	2023	2022
Lønninger	1 175 700	1 123 144
Arbeidsgiveravgift	190 744	154 453
Pensjonskostnader	240 149	153 700
Andre ytelser	11 528	11 472
Sum lønnskostnader	1 618 120	1 442 768

I 2023 har Den norske kirke sysselsatt 1 617 årsverk.

Ytelser til ledende personer	Direktør	Styret
Lønn	1 343	923
Pensjonskostnader	544	0
Annen godtgjørelse	6	0
Sum ytelser til ledende personer	1 893	923

Det er ikke inngått avtale om etterlønn, bonuser, lån, sikkerhetsstillelse o.l. til fordel for direktør eller styremedlemmer.

Det er betalt for frikjøp av styreleder med kr 237 000 (ikke tall i tusen) - kostnaden er registrert i regnskapet under andre driftskostnader. Styrehonorar omfatter alle honorar utbetalt til valgte medlemmer av Kirkerådet.

REVISOR

Kostnadsført revisjonshonorar inkludert MVA for 2023 utgjør kr 337 500. (ikke tall i tusen)

I tillegg kommer honorar for andre tjenester inkludert MVA med kr 920 338. (ikke tall i tusen)

Note 5 Anleggsmidler

	Medl.register /Kirkebok	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	Ikke av- skrivbare driftsm.	Sum varige driftsmidler
Anskaffelseskost 01.01.2023	14 563	12 036	5 078	31 677
Tilgang	0	670	0	670
Avgang	0	0	-1 200	-1 200
Anskaffelseskost 31.12.2023	14 563	12 706	3 878	31 147
Akkumulerte avskrivninger	14 563	11 177	0	25 740
Bokført verdi per 31.12.2023	0	1 529	3 878	5 407
Årets avskrivninger	204	721	0	925
Avskrivningssatser	20 %	10-30%	0 %	

Ikke avskrivbare driftsmidler omfatter hytte Svalbard, leilighet Tromsø og kunst.

Note 6 Spesifikasjon av annen driftskostnad

	2023	2022
Tjenestereiser m.m.	57 433	55 991
Kjøp av tjenester	141 568	135 672
Informasjon og kommunikasjonsteknologi	62 613	54 613
Leie lokaler og utstyr	46 751	50 868
Møter, kurs og seminar	26 990	30 601
Driftsmateriell m.m.	9 611	14 965
Oppvarming, renhold og renovasjon	5 220	6 094
Kontingenter	3 425	2 585
Vedlikehold	1 800	2 638
Honorarer for revisjon og andre tjenester	1 258	378
Andre driftskostnader	16 870	1 846
Sum annen driftskostnad	373 540	356 251

Andre driftskostnader består i hovedsak av telefonkostnader, reklame, forsikringer, representasjon og gaver.

Note 7 Spesifikasjon av finansposter

Finansinntekter	2023	2022
Renteinntekt	37 897	24 180
Finansinntekt	13 147	8
Sum finansinntekter	51 044	24 188
Finanskostnader	2023	2022
Rentekostnad	195	15
Finanskostnad (disagio)	63	21
Sum finanskostnader	258	36

Note 8 Egenkapital

	Annen innskutt egenkapital	Innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr 31.12.2022	18 900	100 000	253 964	372 864
Pr 01.01.2023	18 900	100 000	253 964	372 864
Andre EK-endringer	0	0	-230	-230
Årets resultat	3 059	0	-74 994	-71 935
Pr 31.12.2023	21 959	100 000	178 740	300 699

Det er i 2023 gjort endringer knyttet til Annen innskutt egenkapital og Innskutt egenkapital. Beløpet som tidligere år ble oppført som Bunden kapital er endret til Annen innskutt kapital, da det ikke er bestemt eksternt hvordan midlene skal brukes. Innskutt egenkapital som tidligere ble oppført som Annen innskutt egenkapital er endret som følge av betalt beløp til Dnk i forbindelse med skille mellom stat og kirke i 2017.

Note 9 Datterselskap, TS og FKV

	Kontor- kommune	Eier- andel	Stemme- andel	Anskaffelses kost	Egenkapital	Resultat
DS/FKV/TS						
Dnk Eiendom AS OSLO		100,0%	100,0%	30	13 555	-6 470
Sum				30	13 555	-6 470

Dnk Eiendom AS ble stiftet 24.02.2023.

Ved overføring av eiendom fra OVF er det pålagt restriksjoner knyttet til kapitalen til Dnk Eiendom AS, som tilsier at midler i aksjeselskapet ikke kan overføres til Den norske kirke.

Konsolidering av datterselskap er utelatt da enheten er vurdert til å være uvesentlig.

Note 10 Lån til tilknyttet selskap

Ansvarlig lån 4 735 innvilget 2018 til Kirkepartner AS. Rentesatsen er fastsatt til NIBOR 3 måneder + 2%. Det er nedbetalt 2 678 på lånet i 2023, resterende lån vil bli innfridd i 2024.

Note 11 Langsiktige verdipapirer

	Bokført verdi	Markeds- verdi
Anleggsmidler		
Skrim Vann og Avløpsselskap AS: 1 aksje, 0,082% eierandel	12	17
Regionalt pilegrimssenter Stiklestad AS: 25 aksjer, 7,69% eierandel	13	13
Kirkepartner A/S: 420 aksjer, 48,95% eierandel	100	100
Den norske kirkes landsfond	21 959	24 647
Kyrkekultur Vest AS: 49 aksjer, 49% eierandel	25	25
Dnk Eiendom AS: 100 aksjer, 100% eierandel	30	30
Grieg Investor	349 432	377 846
Sum langsiktige verdipapirer	371 570	402 677

Den norske kirkes landsfond forvaltes av Alfred Berg . Markedsverdien per 31.12.2023 er kr 24,6 mill. Den øvrige fondsporteføljen forvaltes av Grieg Investor med fordeling på aksjefond, obligasjonsfond og pengemarkedsfond. Renter og avkastning på fondene blir reinvestert. Det gir endringer i kostpris gjennom året.

Note 12 Kundefordringer

	2023	2022
Kundefordringer til pålydende	17 914	16 172
Balanseført verdi av kundefordringer 31.12	17 914	16 172
Sum resultatførte tap på krav	0	0

Note 13 Fordringer og gjeld

	2023	2022
Kortsiktige fordringer		
Avsetning refusjon sykelønn	2 555	3 367
Forskuddsbetalte kostnader	2 138	1 886
Annen fordring	5 177	3 739
Sum kortsiktige fordringer	9 871	8 992

	2023	2022
Kortsiktig gjeld		
Skyldig lønn og feriepenger	183 814	172 931
Skylding pensjonspremie	1 407	8 872
Periodisert øremerket tilskudd	892	58 315
Annen gjeld	49 731	109 173
Sum kortsiktig gjeld	235 844	349 291

Note 14 Bankinnskudd

Innestående midler på skattetrekkskonto (bundne midler) er per 31.12.23 kr 53 534.

Note 15 Betingede utfall og hendelser etter balansedagen

Den norske kirke er ikke involvert i rettstvister og saksbehandling vedrørende omtvistede krav, herunder erstatningskrav. Det har ikke vært hendelser etter 31.12.2023 som har påvirkning for årsregnskapet 2023.